

Kaj Leo Holm Johannesen
løgmaður

Á røttu kós

Vøksturin í føroyska búskapinum (BTÚ) var uppá 7 % í ársins prísnum frá 2009 til 2010 sambært Hagstovu Føroya. Hetta er ein tann størsti vøksturin í Evropa, har so at siga øll lond dragast við at koma burturúr búskaparliga aldudalinum. Vit kunnu tí gleðast um, at føroyski búskapurin er á røttu kós, og at støðan er hugaligari nú, enn í 2008, tá ið búskaparliga barometrið stóð sera lágt.

Tað er yvirskot á handilsjavnanum uppá 275 mió. í kr. 2010. Hallið í landsroknskapinum fyri 2011 gjørdist væl minni enn tær 538 mió. kr., sum annars mett í figgj-arløgtingslóginu. Hallið í ár fer at liggja um 200 mió. kr. í mun til eitt væntað hall á figgjarlógini fyri 2009 uppá heilar 780 mió. kr., og hallið á figgjarlógini er, í mun til BTÚ, millum tey lægstu í Evropa.

Uppskotið til figgjarkarmarnar 2013 til 2017, sum fekk heiti "Á rættari kós", hevur eisini fingið góð skoðsmál frá Búskaparráðnum, men

ikki óvæntað, atfinningar frá andstøðuflokkunum. Men tað skal vera mitt ynski og áheitan, at eisini andstøðan verður við at samtykkja bæði rakstrarkarmarnar fyri 2013 og løgukarmarnar fyri 2013-2024. Tað nyttar lítið at seta seg afturá og einans vísa, hvørji málsøki ikki skulu nertast. Okkum tørvar eitt munadygt kjak um, hvussu vit skapa vøkstur og rationalisera almenna geiran, so vit fáa meira fyri minni.

Vit fara at halda kósina og fremja tær neyðugu bygnaðarbroytingarnar. Megnað vit framhaldandi at skapa ein góðan búskaparvøkstur, so eru útlitini góð fyri at minka um arbeiðsloysi og skapa fólkvøkstur. Vit vita tó øll, at broytingar mugu til, um vit skulu megna at brynja okkara samfelag til framtíðina. Men ikki allar broytingarnar verða væl lýddar.

Tung tøk eru tikin, og fleiri skulu takast
Tær góðu søgurnar hava

ringt við at sleppa framat í hesum døgum. Tað er altíð lætt at standa á síðulinjuni og finnast at. Tað skulu vit sjálvandi eisini hava pláss til, men tað, sum vit veruliga hava tørv á, eru munadyggar loysnir. Tí hava vit eisini sett plenuklipparan til viks og farin undir at fremja veruligar bygnaðarbroytingar, og bygnaðarbroytingar merkjast.

Tung tøk eru tikin, og eymar og umstríddar broytingar eru framdar. Eg skilji væl, at fólk ressast, nú tað liggur í kortunum at hækka pensjónsaldurin. Vit vita tó øll, at pensjónsskipanin og pensjónsaldurin mugu broytast. Vit liva longri, og vit kunnu gleðast um, at fleiri pensjónistar kunnu njóta lívsins heyst. Tað merkir so aftur, at tað verða lutfalsliga færri á arbeiðsmarknaðinum. Vit mugu ei heldur gloyma, at verandi pensjónsaldur varð ásettur fyri áratíggjum síðani og í eini tíð, tá ið miðaldurin var munandi lægri. Hinvegin vita vit eisini, at

støðan kann vera ymisk hjá fólki. Mong, sum í dag nærkast pensjónsaldur, fóru longu út á arbeiðsmarknaðin sum tannáringar, og summi eru merkt av hørðum kropsligum arbeiði. Meðan summi ynskja at verða longri á arbeiðsmarknaðinum, ber tað ikki til hjá øðrum, og hesum mugu vit taka atlit at.

Pensjónaldurin er tengdur at pensjónsnýskipanini, og málið við pensjónsnýskipanini er eisini, at tað skal vera lokkandi hjá fólki at verða longri á arbeiðsmarknaðinum, samstundis sum atlit verður tikið at, at arbeiðslívið og heilsustøðan hjá fólki eru ymisk. Undanfarna samgonga arbeiðdi við eini pensjónsnýskipan saman við andstøðuni. Vit komu næstan á mál, men tíverri eydnaðist ikki at fáa eina semju í lag. Arbeiðið við eini pensjónsnýskipan er tikið uppáttur, og eg vóni, at andstøðan vil verða við, so vit fáa eina breiða semju um eina pensjónsnýskipan.

Dávur í Dali
Unga Sjálvstýri

Úlvurin kemur

Miðflokkurin hevur í miðlunum í dag funnist at samgonguni teir sita í. Boðskapurin er at flokkinum dámar onki tær borgarligu broytingarnar, sum borgarliga samgongan førir fram í verki. Harafturat hevur flokkurin, til stóra gleði fyri veljarar og andstøðuna, alment víst hug at taka seg úr samgonguni.

Um hetta má eg siga at eg eri skelkaður. Ikki um tað at flokkurin er ímóti borgarligu ætlanunum, men um hvussu stór andsøgn tað er í mun til hvussu teir bera seg at, innanhýsis í samgonguni. Eg haldi eisini tað er undrunarvert, at teir bera ein so týdningarmiklan boðskap

út alment, uttan at nevna tað innanhýsis í samgonguni fyrst.

Tá flatskatturin fyri nøkrum mánaðum síðani var til viðgerðar í løgtinginum, hevði Miðflokkurin eina sera líknandi søgu í miðlunum. Teir hildu uppá at teir vóru so nær at eggini, at Jenis ætlaði at atkvøða ímóti uppskotinum, og tískil taka flokkin úr samgonguni. Nógva uppmerksomheit fingur teir fyri tað, og teir tyktust ikki sørt riddaraligir, at teir vildu geva seg fyri einum so stórbærum endamáli. Tó høvdu tey orðini ongan týdning tá tað kom til stykkis. Teir atkvøddu fyri.

Mynstrið minnir mest um gongdina í søguni um drongin, sum rópti "úlvurin kemur". Miðflokkurin hevur tvær ferðir rópt upp um samgonguslit, men onki samgonguslit er komið.

Eg haldi tað vera sera undrunarvert at Miðflokkurin í miðlunum vísur eitt annað andlit, enn hann ger í samgonguni, og tað fær meg at hugsa um hvat tann veruliga ætlanin við hesum er. Prógvja teir ikki í verki, at teir meina hvat teir siga, so haldi eg ikki at tað er orsök at halda at tað er annað enn valagn, sum gevur teimum samkenslu millum veljararnar, sum ikki dáma sam-

gonguna.

Tann veruliga støðan er tann at Miðflokkurin hevur sera ringt kort í hondini. Taka teir seg úr verandi samgongu, so er einasti móguleikin at fara í samgongu saman við flokkunum í andstøðuni. Hesir flokkanir eru kendir fyri at vera sera etiskt frílyntir, og teir hava nýliga harðliga mótmælt at Miðflokkurin í verandi samgongu, hevur fingið tey etisku málini parkeraði. Eg skal ikki leggja orð í munn, men eg haldi sjálvur at tey etisku málini tykjast at vera tað, sum hevur størst týdning fyri Miðflokkin yvirhøvur. Tekur Miðflokkurin seg úr, má

Helgi Abrahamsen
løgtingsmaður

Tjóðveldisreyp

At ávísir politikarar eru dugnaligir til at taka sær heiðurin av øllum tí sum gongur væl, og líka so dugnaligir at frásiga sær alla ábyrgd av tí, sum gongur illa, er einki nýtt. Men alt skal vera við máta.

Vit fingur fyri páskir at vita, at undirskotið hjá landskassanum í 2011 vísti seg at vera minni enn frammanundan mett. Hetta vóru gleðilig tíðindi, og sjálvandi gingur ikki nógvir tímar, fyrr enn formaðurin í Tjóðveldi hevði tilskrivað sínum flokki allan heiðurin av betraða úrslitinum. - Sjálvandi.

Frásøgdu sær ábyrgdina

Hetta fær meg at hugsa um árið 2003. Tá slitnaði Sjálvstýrissamgongan, tá ein vika var farin av desember. Hetta merkti, at Tjóðveldisflokkurin, sum annars hevði sitið við figgjarliga valdinum alt árið, var í andstøðu tær seinastu trýggjar vikurnar av desember.

Úrslitið hetta árið var einki at reypa av, men fyri formannin í Tjóðveldisflokkinum var eingin ivi. Tað vóru tær seinastu trýggjar vikurnar (jólavikan íroknað), sum høvdu oyðilagt alt árið. Tað var tá, tað gekk galið.

Øvugt í 1998

Í 1998 var tað øvugt. Tá legði figgjarmálaráðharrin hjá sama flokki

eitt figgjarlógaruppskot fyri tingið tann 30. september, men hann boðaði frá, at hetta bleiv ikki ein "verulig fullveldisfiggjarlóg", tí landsstýrið var ikki komið til fyrr enn í mai. Hálvur fimti mánaður var ikki nóg mikið til at vísa tað góða úrslitið, hóast trýggjar vikur í 2003 vóru nóg mikið til at geva øllum øðrum skuldina fyri tað vánaliga úrslitið tað árið.

Kennast ikki við 2008

Ferð eftir ferð havi eg hoyrt fólk úr Tjóðveldi sagt, at tey hava onga ábyrgd av vánaliga figgjarliga úrslitinum í 2008. Teirra samgonga tók ikki við fyrr enn í februar og sat bara í 8 mánaðir. Nei tað vóru hini... - framskrivingar o.s.fr.

Eiga nú alt

Og nú hevur Tjóðveldi verið stuðulsflokkur hjá eini minnilutasamgongu í nakrar vikur seinasta summar, og tí skulu tey hava allan heiðurin av, at úrslitið gjørdist betri enn frammanundan mett. Eg havi fyrr róst Tjóðveldinum fyri teirra leiklut seinasta summar, og havi einki ímóti at endurtaka tað her. Men at tað nú skal geva teimum allan heiðurin... (sami flokkur, sum frásigur sær ábyrgdina av bæði 2003 og 2008)... - nei máti skal vera við øllum.

hann tí finna seg í at missa nevndu parkering. Ynskir hann ikki hetta, má hann góðtaka verandi samgongu, har Fólkaflokkurin setur dagsskránna. Ein góður poker-spælari missur ikki mót av at fáa ring kort, tí bluff er ein móguleiki, sum ofta eydnast væl. Inntil Miðflokkurin vísur at hann

meinar hóttanir sínar, er bluff einasta amboði hann hevur.

Sjálvur haldi eg at tað er blivið rópt um úlv einaferð ov ofta, og eg spyrji meg sjálvan hvussu ofta vit skulu hoyra um úlv, áðrenn úlvurin veruliga kemur. Hoppa miðlanir uppá tað hvørjaferð, so kemur úlvurin ikki enn.